

نمادهای جاهلیت قدیم و مدرن در قرآن و سنت

مؤلفان:

م.م. پرنده غیبی

م.م. عزتی

سرشناسه	: پرنده غیبی، رهرا، ۱۳۶۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: نمادهای جاهلیت قدیم و مدرن با تکیه بر قرآن و سنت/مؤلف زهرا پرنده غیبی ، علی عزتی.
مشخصات نشر	: یزد: انتشارات مصباح خوری
مشخصات ظاهری	: ۱۴۸ ص.
شابک	: ۱۵۰۰۰۰ ریال: 3-4-97573-600-978
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه : ص. ۱۳۹.
موضوع	: جاهلیت
موضوع	: Jaheliyat*
موضوع	: جاهلیت در قرآن
موضوع	: Jaheliyat in the Qur'an*
موضوع	: اعراب -- تاریخ -- پیش از اسلام
موضوع	: Arabs -- History -- To 622
موضوع	: اعراب -- آداب و رسوم و زندگی اجتماعی
موضوع	: Arabs -- Social life and customs
شناسه افزوده	: عزتی، علی، ۱۳۵۸ -
رده بندی کنگره	: ب۴ب۳۷/۷/۲۲۷ BPT
رده بندی دیویی	: ۳۷۲.۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۱۶۲۵۰

نمادهای جاهلیت قدیم و مدرن در قرآن و سنت

❖ مؤلفان: زهرا پرنده غیبی - علی عزتی

❖ ناشر: انتشارات مصباح

❖ نظارت چاپ سید محمد موسوی

❖ صفحه آرایی و طراح جلد: آتنا ماندی

❖ شابک: ۳-۴-۹۷۵۷۳-۹۷۸-۶۰۰-۹۷۸

❖ نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۵

❖ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

❖ قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

یزد، خیابان فرخی، پاساژ ۱۱۰، طبقه همکف، انتشارات مصباح یزد

شماره تماس: ۰۳۵۳۶۲۶۹۳۳۰، ۰۹۱۳۳۵۶۶۶۷۲

۱۱	 پیشگفتار
----	----------------

فصل اول: «حقیقت جاهلیت»

۱۵	 حقیقت جاهلیت
۱۵	 اقوالی پیرامون جاهلیت:
۱۶	 قول اول:
۱۷	 قول دوم:
۲۱	 قول سوم:
۲۷	 قول چهارم:
۲۸	 جاهلیت در لغت
۳۲	 جاهلیت در قرآن
۳۹	 جاهلیت از دیدگاه روایت
۴۳	 ادله‌ی عقلی
۴۳	 تحدی قرآن:
۴۵	 غنای ادبی باقی‌مانده:
۴۶	 هدف بعثت:
۴۷	 معجزه پیامبر ﷺ:
۴۸	 امی بودن پیامبر:

فصل دوم: «نمادهای جاهلیت قدیم»

۵۳	 نمادهای جاهلیت قدیم (عرب جاهلی)
۵۳	 نمادهای مشترک جاهلیت‌ها
۵۴	 ۱- عدم ایمان واقعی و صحیح به خدای یگانه:
۵۶	 ۲- تسلیم نشدن به یکی از احکام و یا به همه احکام خدا:
۵۸	 ۳- فرمان بردن از هواوهوس و سرازیر شدن در شهوات:
۵۹	 ۴- وجود طاغوت‌ها:

نمادهای خاص جاهلیت قدیم (عرب)..... ۶۱

۱- رواج عقاید و مذاهب گوناگون: ۶۱

بت پرستی: ۶۱

درخت پرستی: ۶۳

جن پرستی: ۶۳

فرشته پرستی: ۶۴

ستاره پرستی: ۶۴

توتهم پرستی: ۶۵

۲- آلودگی به انواع گناهان و مفاسد اخلاقی: ۶۶

۳- روح یغماگری و ستروایی: ۶۹

۴- حاکمیت خرافات و اوهام: ۷۳

- آتش افروزی برای آمدن باران: ۷۵

- اگر گاو ماده آب نمی خورد، شیر را می زند: ۷۵

- داغ کردن شتر سالم: ۷۵

- محبوس کردن شتر میت: ۷۶

- کیفیت معالجه بیماران: ۷۶

۵- تعصبات قبیله‌ای: ۷۸

۶- سقوط مقام زن و خانواده: ۸۱

نظام ازدواج در عصر جاهلی: ۸۶

انواع ازدواج در عصر جاهلی: ۸۶

- ازدواج متعه: ۸۶

- ازدواج با کنیزان: ۸۷

- ازدواج با زن پدر: ۸۷

- استبضاع: ۸۷

- مخادنه: ۸۷

- بدل: ۸۸

- شغار: ۸۸

- رهط: ۸۸

۷- فخر فروشی و تکبر بی جا: ۸۸

فصل سوم: «نمادهای جاهلیت مدرن»

نمادهای جاهلیت مدرن	۹۳
۱- پیشرفت علم را در خدمت آزاربندگان خدا و گریز از خدا قرار دادن:	۹۵
۲- توطئه علیه زنان و سقوط مقام زن و خانواده:	۱۰۱
۳- مغرور شدن به توانایی‌های انسان و اصالت دادن به انسان و خود محوری او:	۱۰۷
۴- گسترش بی‌بند و یاری‌های اخلاقی و فساد جنسی:	۱۱۲
۵- خصوصی کردن دین و جدایی دین از متن زندگی (سکولاریسم):	۱۱۵
مبانی سکولاریسم	۱۱۶
الف: عقل مدرن	۱۱۶
ب: سنت ستیزی:	۱۱۷
ج: لائیسیزم:	۱۱۷
د: اباحی‌گری:	۱۱۸
بازگشت انسان به سوی خدا	۱۲۲
منابع و مآخذ	۱۲۷
مقالات	۱۳۵

پیشگفتار

جاهلیت ظهور گونه‌ای از حیات بشری است که با پس رفتن عقل و عدم حاکمیت آن بر قلمرو وجود، حس، و سلطه می‌یابد. همان گونه که ظلمت، با حذف نور از میدان هستی، جلوه ای کاذب می‌بخشد. حکایت از غیبت روشنائی دارد.

از آن جا که هدف از خلقت بنی آدم، سلطه خرد و حکمت بر اساس اراده و خواست آگاهانه، بر مجموعه هستی است. و مخاطب امر و نهی پروردگار و محبوب‌ترین خلق نزد او جل و علا، عقل است. نماد هر گونه جهل بر زندگی انسان، تضادی فاحش با هدفش یعنی کمال دارد و به میزان ظهورش در عرصه عمل، عقل را به عقب می‌راند و صحنه کارزار را به دست می‌گیرد. بدیهی است که چنین پیروزمندی، حاصلی جز غلبه باطل و مقهوریت حق نخواهد داشت.

شرط پیروزی و سعادت بشر، داشتن حیات انسانی است که در سایه دین و از طریق عقل کسب می‌شود. اما هر گاه هدایت عقل را نادیده گرفته، دین را از دایره زندگی حذف کرده و به مراتب پست تر از حیوانات زیسته است.

قرآن کریم، زمان قبل از اسلام و ایامی را که بشر، از منبع وحی دور بوده و با جهل خود، ره پیموده است، به نام «جاهلیت اولی» می‌نامد. که علی‌رغم تصورات برخی، این وضع اسفبار، خاص اعراب ما قبل اسلام نبوده و همه اقوام بشر، تا زمانی که تن به حکومت الهی ندهند، در منجلاب بی‌خدایی و دوری از حق دست و پا می‌زنند.

از آن جا که جاهلیت به سبب دوری از خدا و آئین وی عارض بشر شده است، تنها راه نجات بشر و گریز از جاهلیت روی آوردن به خدای یگانه و به کار بستن آئین‌های کامل‌ترین دین (اسلام) می‌باشد و هر چه گوشه و زوایای جاهلیت بیشتر کاویده شود اهمیت و قدر اسلام بیشتر شناخته می‌شود.

از این رو بر آن شدیم تا چهره واقعی جهل را مورد بررسی قرار دهیم. به همین دلیل سعی کردیم تا معنای حقیقی جاهلیت را براساس آیات قرآن و روایات معصومین روشن سازیم و آن گاه به بررسی نمادهای جاهلیت‌ها بپردازیم که در مورد جاهلیت قدیم فقط به بررسی نمادها و ویژگی‌های اعراب جاهلی پرداخته‌ایم و در مورد جاهلیت مدرن گرچه مد نظر در نظر گرفتن نمادهای کلی جاهلیت ما نیست بدون در نظر گرفتن نمادهای خاص گروه ویژه‌ای اما با این وجود بیشتر به نمادهای جاهلیت مدرن در اروپا اشاره شده است.

بنابراین این نوشته ما برگرداندن انسان به دینش و دینش را به ظاهر پیشرفته‌ی علم و تکنیک و لذت و مادیات و به بهره‌ای از جنبه‌های عاطفی و انسانی است و به دوران جاهلیت بازگشت است و به خوبی نشان می‌دهد انسان با گسترش علوم طبیعی چگونه در شناخت جهان پیشرفت‌هایی کرده ولی در شناخت خود همچنان واپس مانده است.

همچنین با شناخت چهره‌ی واقعی جاهلیت و جاهلیتی که در این زمان هم دامنگیر بشر است. می‌توان گامی به سوی نجات بشر از گرداب جاهلیت پیمود و گامی در جهت شناخت و درک اسلام تنها راه گریز از جهل برداشت.

با سپاس از همه کسانی که بنده را در جمع‌آوری این تحقیق یاری رسانده‌اند، از نقد و نظر خوانندگان محترم استقبال می‌کنیم و امیدواریم این تحقیق بتواند در افزایش آگاهی و اندیشه نسل جوان راهگشا باشد.

زهرا پرنده غیبی